

## Zienswijze

**Van** Energie-Nederland  
**Aan** Ministerie van Economische Zaken & Klimaat  
**Datum** 10 november '23  
**Onderwerp** Zienswijze Regeling tijdelijke vrijwillige vermindering gasafname

**Energie-Nederland vindt het positief dat afstemming tussen deelnemer en energieleveranciers is meegenomen in de concept regeling tijdelijke vrijwillige vermindering gasafname. De manier waarop het nu geformuleerd is leidt echter tot veel onduidelijkheid en problemen. Dat moeten we niet hebben in een crisissituatie. Energie-Nederland stelt een gestandaardiseerde verklaring voor waarmee een deel van de problemen voorkomen kan worden.**

### **Belang van de energieleverancier bij wijziging afname**

Leveranciers en programmaverantwoordelijken gaan bij de inkoop van gas, flexibiliteitsmiddelen, transportcapaciteit en het balanceren van het gasnet uit van afgesproken en/of te verwachten afnamevolumes. Een door de overheid getriggerde vermindering van de afname is daarmee logischerwijs heel relevant voor deze partijen. Een degelijke afstemming zien we dan ook als cruciaal. In artikel 4.14B van de regeling staat dat een aanvrager ten minste een verklaring overlegt waarin de aanvrager verklaart: *“zijn gasleverancier te hebben geïnformeerd over de aanvraag en de gevolgen die de aanvraag bij verlening heeft voor zijn gasafname”*. Dit is een mooi begin, maar kan nog op heel veel manieren misgaan.

### **Contractuele voorwaarden blijven van kracht**

Energieleveranciers hebben verschillende klanten met verschillende contracten. Deze overheidsregeling kan de indruk wekken dat overeengekomen contractuele voorwaarden niet meer gelden bij deelname aan de tender. Zeker bij een contract waarin een minimum afname is afgesproken moet duidelijk zijn dat vrijwillige afschakeling niet als vanzelf deze contractuele verplichting overruled. Hetzelfde geldt voor clausules waarin afnemers contractuele verplichtingen hebben om plotselinge schommelingen in afname door te geven binnen een bepaalde periode. Voorkom daarom dat deelnemers de indruk krijgen dat contractuele voorwaarden niet meer gelden bij deelname aan de tender. Dit kan opgelost worden door een check-box op een standaard verklaring van deelname aan de tender. Daarin verklaart de afnemer zich bewust te zijn dat de overeenkomst met de leverancier onverminderd van kracht blijft.

Als een afnemer wel wil afwijken van contractuele verplichtingen is eenzijdig informeren uiteraard niet voldoende. In dat geval is een wederzijdse goedkeuring (consent) nodig. Daarbij zal ten minste overeenkomst moeten zijn over de volgende zaken:

- **Kwantiteit:** hoeveel gas gaat een afnemer in de gasvermindingsperiode dagelijks minder afnemen.
- **Duur:** voor hoeveel tijd gaat er minder gas afgenomen worden.
- **Kosten:** welke gedeelde inkomsten moet afnemer aan leverancier betalen vanwege minder gasafname.
- **Communicatie:** op welke momenten informeert een afnemer de leverancier (en over welke onderwerpen).

Er is tijd nodig voor het aanpassen van de bestaande overeenkomst en het verwerken van deze aanpassingen in de forecasting en nominaties richting GTS. De uitvoerder van de regeling moet dit in de communicatie naar potentiële deelnemers nadrukkelijk meenemen. 'Lead times' voor het weekend en/ of feestdag(en) anders kunnen zijn. De leverancier moet de mogelijkheid behouden de extra risico's van deelname te verhalen op de klant.

#### **Informeert duidelijker met standaard verklaring**

De huidige tekst over het informeren van de leverancier kan op verschillende manier geïnterpreteerd worden. Wij zien 3 punten die duidelijker moeten. Als oplossing stellen wij voor om een standaard verklaring op te stellen waarmee afnemers met zekerheid hun leverancier goed informeren:

1. "Informeren" wordt op dit moment niet gedefinieerd in de tekst. Uiteraard kan dat op verschillende manieren. Een mailtje naar een verkeerd adres mag bijvoorbeeld niet doorgaan als "informeren". Tijdens een gascrisis is het bij energieleveranciers logischerwijs enorm druk. Hier kan een de standaard verklaring die vanuit EZK/ RVO wordt aangeboden uitkomst bieden. In deze verklaring wordt alle relevante informatie naar de energieleveranciers op een rij gezet (eventueel inclusief waar naar toe te zenden per leverancier). Deze verklaring kan dan naar de leverancier gestuurd worden. Deelname aan de Regeling kan alleen met een bericht(reply) van de energieleverancier dat deelname is medegedeeld.
2. De "gevolgen" kunnen ook op verschillende manieren doorgegeven worden. Ook hier kan mogelijk een de standaard verklaring richting de leverancier en subsidieverstrekker een uitkomst bieden. Op het formulier moet aangegeven worden op welke dagen hoeveel kuub gas bespaard wordt (gelijk aan wat in de rest van de aanvraag wordt ingediend).

3. In de regeling is alleen aangegeven dat in de aanvraag een verklaring van contact met de energieleverancier overlegd moet worden. Er staat niets in de regeling over afstemming bij toekenning van een subsidie en daadwerkelijke vermindering gasafname. Daarmee blijft het voor leveranciers onduidelijk of een afnemer daadwerkelijk gaat besparen of niet. In de verklaring moet staan dat bij toekenning de afnemer de exacte geprognoseerde besparing door zal geven.

Energie-Nederland is bereid om in samenwerking een standaard verklaring op te stellen waarmee verrassingen bij afnemers en leveranciers voorkomen worden.

#### **Bestemming van het met de tender vrijgespeelde gas**

In de regeling is niet vastgelegd wat er met het door de tender 'vrijgespeeld' gas moet gebeuren. Uit oogpunt van nationale leveringszekerheid mag verwacht worden dat het gas in het Nederlandse gastransportnet moet blijven. Het doel van de tender is immers om de balans tussen vraag en aanbod te herstellen vanwege een tekort aan gas. Energie-Nederland heeft al eerder aan EZK aangegeven dat het 'vrijgespeelde' gas mogelijk naar het buitenland geëxporteerd wordt, waarmee oplossen van het fysiek tekort of verlaagde prijs effect in Nederland gelijk weer geneutraliseerd wordt. Dit kan worden opgelost door vanuit EZK een Nederlandse partij aan te wijzen aan wie het gas moet worden verkocht (i.e. EBN). Deze partij kan garanderen dat het gas in Nederland blijft voor levering of opslag.